

**ЗАКОН
О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ОБЛИГАЦИОНИМ И ОСНОВАМА
СВОЈИНСКО-ПРАВНИХ ОДНОСА У ВАЗДУШНОМ САОБРАЋАЈУ**

Члан 1.

У Закону о облигационим и основама својинско-правних односа у ваздушном саобраћају („Службени гласник РС”, бр. 87/11 и 66/15), у члану 3. став 1. тачка 19) мења се и гласи:

„19) *оператор аеродрома* је свако правно или физичко лице које управља аеродромом и има сертификат, дозволу за коришћење или сагласност за коришћење аеродрома;”.

Члан 2.

У члану 26. став 1. мења се и гласи:

„На одговорност авио-превозиоца за превоз путника и њиховог пртљага ваздушним путем примењују се, поред одредаба овог закона и одговарајуће одредбе Монреалске конвенције. Ове одредбе примењују се и на домаћи авио-превоз.”.

Члан 3.

Члан 32. мења се и гласи:

„Члан 32.

Извод о одговорности авио-превозиоца према путницима и њиховом пртљагу са којим је авио-превозилац дужан да упозна путнике гласи:

„Ова информација садржи извод из правила о одговорности авио-превозиоца у складу са одредбама закона којим се уређују облигациони и основе својинско-правних односа у ваздушном саобраћају и Монреалске конвенције:

1) Накнада штете у случају смрти или телесне повреде

Не постоје финансијска ограничења у погледу одговорности у случају смрти или телесне повреде путника. Авио-превозилац не може оспорити захтев за накнаду штете у случају када се ради о штети до износа од 128.821 специјалних права вучења. Преко тога износа авио-превозилац може да оспорава захтев за накнаду штете доказујући да није био непажљив или крив.

2) Авансно плаћање

У случају смрти или телесне повреде путника, авио-превозилац мора у року од 15 дана по утврђивању идентитета лица које има право на накнаду штете да му исплати аванс који је потребан за покриће његових непосредних економских потреба. У случају смрти путника, аванс не сме бити нижи од 16.000 специјалних права вучења.

3) Кашњење путника

У случају кашњења путника, авио-превозилац одговара за штету, изузев ако је предузео све разумне мере да избегне штету или ако предузимање тих мера није било могуће. Одговорност за кашњење путника ограничена је на 5.346 специјалних права вучења.

4) Кашњење пртљага

У случају кашњења пртљага, авио-превозилац одговара за штету, изузев ако је предузео све разумне мере да избегне штету или ако предузимање тих мера није било могуће. Одговорност за кашњење пртљага ограничена је на 1.288 специјалних права вучења.

5) Уништење, губитак или оштећење пртљага

Авио-превозилац је одговоран за уништење, губитак или оштећење пртљага до 1.288 специјалних права вучења. За предати (регистровани) пртљаг, авио-превозилац је одговоран и ако није крив, изузев у случају да пртљаг има недостатак. За пртљаг који није предат (регистрован), авио-превозилац је одговоран само ако је крив.

6) Виша граница одговорности за пртљаг

Путник има право да постави вишу границу одговорности авио-превозиоца ако најкасније на пријављивању путника за лет да посебну изјаву и плати додатни износ.

7) Жалбе у вези са пртљагом

Ако је пртљаг оштећен, изгубљен, уништен или ако касни, путник мора што пре да поднесе писану жалбу авио-превозиоцу. У случају оштећења предатог (регистрованог) пртљага путник мора поднети жалбу у року од седам дана, а у случају кашњења пртљага у року од 21 дан, с тим што у оба случаја рок почиње да тече од дана кад је пртљаг предат путнику.

8) Одговорност уговорних и стварних авио-превозилаца

Ако авио-превозилац који стварно обавља превоз није истовремено и уговорни авио-превозилац, путник може да поднесе жалбу или захтев за накнаду штете против било кога од њих. Ако су у путној карти наведени име или код авио-превозиоца, он важи као уговорни авио-превозилац.

9) Рок за подношење тужбе

Тужба за накнаду штете може да се поднесе суду у року од две године од датума кад је ваздухоплов слетео или је требало да слети.

10) Основа за информације

Наведена правила заснована су на одредбама Монреалске конвенције од 28. маја 1999. године и закону којим се уређују облигациони и основе својинско-правних односа у ваздушном саобраћају.”.

Члан 4.

У члану 91. став 1. речи: „19 специјалних права вучења” замењују се речима: „22 специјална права вучења”.

Члан 5.

У члану 161. став 2. речи: „из става 2. овог члана” замењују се речима: „из става 1. овог члана”.

Члан 6.

У члану 174. став 2. тачка на крају става замењује се запетом и додају се речи: „као и овлашћење за издавање прекршајног налога за прекршаје из члана 175. ст. 4-6. и члана 176. ст. 4-6. овог закона.”.

Члан 7.

Члан 175. мења се и гласи:

„Члан 175.

Новчаном казном од 100.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај привредно друштво - стварни авио-превозилац, ако:

- 1) у случају отказивања лета, путницима не пружи помоћ, односно не надокнади штету у складу са чланом 10. став 1. овог закона;
- 2) не обавести путнике о другим могућностима превоза (члан 10. став 2);
- 3) у случају кашњења лета путницима не пружи одговарајућу помоћ (члан 11. став 1);

4) путницима не накнади штету у износима и под условима прописаним чланом 12. овог закона;

5) поступи супротно члану 13. овог закона;

6) поступи супротно члану 14. овог закона;

7) лицу са смањеном покретљивошћу и свим лицима или сертикованим псима водичима у њиховој пратњи и деци без пратње не да приоритет у превозу и не збрине их у складу са чланом 14. овог закона (члан 16);

8) најкасније 15 дана по утврђивању идентитета физичког лица које има право на накнаду штете не изврши авансно плаћање сразмерно претрпљеној материјалној штети (члан 30. став 1);

9) приликом продаје превоза, не упозна путнике са изводима из главних одредаба које уређују одговорност авио-превозиоца у односу на путнике и њихов пртљаг, укључујући рокове за подношење тужбе за накнаду штете и могућност давања посебне изјаве о пртљагу и изводе о одговорности авио-превозиоца не учини доступним путницима на свим продајним местима укључујући телефонску продају или продају путем интернета (члан 31. став 1);

10) сваком путнику не преда писано обавештење о граници одговорности авио-превозиоца која важи за тај лет (члан 33);

11) због инвалидитета или смањене покретљивости одбије да прихвати резервацију за лет ваздухопловом, односно одбије да укрца лице са инвалидитетом или лице са смањеном покретљивошћу под условом да оно има важећу путну карту и резервацију (члан 38);

12) не учине расположивим јавности безбедносна правила која се примењују на превоз лица са инвалидитетом или лица са смањеном покретљивошћу, као и сва могућа ограничења у вези с њиховим превозом или опремом за кретање која су узрокована величином ваздухоплова (члан 39. став 5);

13) не обавести писаним путем лице са инвалидитетом или лице са смањеном покретљивошћу, у року од пет радних дана од захтева, о разлозима за одбијање прихватања резервације лица са инвалидитетом или лица са смањеном покретљивошћу, односно за одбијање захтева да то лице буде праћено од другог лица које је способно да му пружи одговарајућу помоћ (члан 39. став 8);

14) не обезбеди да његово особље, односно запослени, има одговарајуће знање, односно завршене обуке у складу са чланом 46. овог закона;

15) не обезбеди помоћ и друге начине који су потребни лицима са инвалидитетом и лицима са смањеном покретљивошћу у складу са чланом 50. овог закона;

16) не удовољи или не одговори на поднету рекламацију у року од 60 дана од дана достављања комплетне документације (члан 97. став 5).”.

За прекрај из става 1. овог члана, казниће се и одговорно лице у привредном друштву новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара.

За прекрај из става 1. овог члана казниће се и предузетник новчаном казном од 100.000 до 500.000 динара.

Новчаном казном у фиксном износу од 300.000 динара казниће се за прекрај привредно друштво - стварни авио-превозилац ако:

1) путницима којима ускрати укрцавање против њихове волje, одмах не надокнади штету у складу са чланом 12. овог закона и не пружи им помоћ из чл. 13. и 14. овог закона (члан 9. став 4);

2) у року од седам дана не врати трошкове путнику којег је сместио у класу низку од оне за коју је путник купио путну карту (члан 15. став 2);

3) не обезбеди да се на пулту за пријављивање путника за лет истакне читко исписано и јасно видљиво обавештење за путнике, сваком путнику којем ускрати

укрцавање или откаже лет, као и сваком путнику чији лет касни најмање два часа не уручи писано обавештење које садржи правила по којима се према овом закону остварују право на накнаду штете и помоћ и не користи одговарајуће алтернативне начине за примену одредаба тог члана на слепа лица и лица са оштећењем вида (члан 19);

За прекрај из става 4. овог члана казниће се и одговорно лице у привредном друштву новчаном казном у фиксном износу од 30.000 динара.

За прекрај из става 4. овог члана казниће се и предузетник новчаном казном у фиксном износу од 100.000 динара.”.

Члан 8.

Члан 176. мења се и гласи:

„Члан 176.

Новчаном казном од 100.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекрај привредно друштво - тело које управља аеродромом ако:

1) не обезбеди да његово особље, односно запослени, има одговарајуће знање, односно завршене обуке у складу са чланом 46. овог закона;

2) не обезбеди помоћ и друге начине који су потребни лицима са инвалидитетом и лицима са смањеном покретљивошћу у складу са чланом 49. овог закона;

3) не удоволи или не одговори на поднету рекламацију у року од 60 дана од дана достављања комплетне документације (члан 97. став 5).

За прекрај из става 1. овог члана, казниће се и одговорно лице у привредном друштву новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара.

За прекрај из става 1. овог члана казниће се и предузетник новчаном казном од 100.000 до 500.000 динара.

Новчаном казном у фиксном износу од 300.000 динара казниће се за прекрај привредно друштво - тело које управља аеродромом ако:

1) не одреди тачке за долазак и одлазак или тачку која је под његовом директном контролом и унутар или изван зграда терминале, на којима лица са инвалидитетом или лица са смањеном покретљивошћу могу са лакоћом да најаве свој долазак на аеродром и захтевају помоћ (члан 40. став 1);

2) не одвоји пословне рачуне за делатности које су повезане са пружањем помоћи лицима са инвалидитетом или лицима са смањеном покретљивошћу, од пословних рачуна за друге делатности, сагласно важећој пословној пракси (члан 43. став 6).

За прекрај из става 4. овог члана казниће се и одговорно лице у привредном друштву новчаном казном у фиксном износу од 30.000 динара.

За прекрај из става 4. овог члана казниће се и предузетник новчаном казном у фиксном износу од 100.000 динара.”.

Члан 9.

После члана 176. додају се назив члана и члан 176а, који гласе:

„Застаревање и примена одредаба закона којим се уређују прекраји

Члан 176а

Прекрајни поступак не може се покренути нити водити ако протекну три године од дана када је прекрај учињен.

Поступак за издавање прекрајног налога не може се покренути нити водити ако протекну три године од дана када је прекрај учињен.

Застаревање се прекида сваком процесном радњом која се предузима ради издавања прекрајног налога или вођења прекрајног поступка.

Застаревање почиње поново да тече после сваког прекида, али апсолутна застарелост настаје у сваком случају по истеку рока од шест година од дана када је прекршај учињен.

На сва остала питања која се тичу прекршајног поступка примењују се одредбе закона којим се уређују прекршаји.”

Члан 10.

Прекршајни поступци започети до дана ступања на снагу овог закона окончаће се по одредбама прописа по којем су започети.

Члан 11.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. став 1. тачка 7. Устава Републике Србије, по коме Република Србија уређује и обезбеђује, поред остalog, својинске и облигационе односе и заштиту свих облика својине.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Доношење закона о изменама и допунама Закона о облигационим и основама својинско-правних односа у ваздушном саобраћају првенствено има за циљ усклађивање домаћег законодавства са ревизијом граница одговорности авио-превозилаца према путницима и њиховом пртљагу, као и за штету насталу у случају уништења, губитка, оштећења или кашњења приликом превоза ствари, односно робе, које су утврђене Конвенцијом о обједињавању извесних правила за међународни превоз ваздушним путем (у даљем тексту: Монреалска конвенција) и које се редовно ревидирају од стране Међународне организације цивилног ваздухопловства (ICAO), у складу са чланом 24. Монреалске конвенције. Поред тога, доношење закона има за циљ да отклони уочене недостатке у тексту и да на тај начин омогући ефикаснију примену и прецизније тумачење важећег Закона о облигационим и основама својинско-правних односа у ваздушном саобраћају („Службени гласник РС”, бр. 87/11 и 66/15).

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА ПРЕДЛОГА ЗАКОНА

Чланом 1. Нацрта закона врши се измена дефиниције оператора аеродрома, која је садржана у члану 3. став 1. тачка 19) Закона, како би се уподобила са дефиницијом овог појма из Закона о ваздушном саобраћају („Службени гласник РС”, бр. 73/10, 57/11, 93/12, 45/15, 66/15 – др. закон, 83/18, 9/20 и 62/23).

Чланом 2. Нацрта закона врши се измена става 1. у члану 26. Закона, како би се јасније дефинисало да се примена одредаба Монреалске конвенције (која се примењује у међународном ваздушном саобраћају) проширују и на домаћи превоз (превоз који се обавља искључиво у Републици Србији).

Члановима 3. и 4. Нацрта закона предвиђа се измена члана 32, односно члана 91. Закона. У члану 32. Закона тренутно је прописана садржина извода о одговорности авио-превозиоца према путницима и њиховом пртљагу, док су у члану 91. Закона прописане границе одговорности за штету насталу у случају уништења, губитка, оштећења или кашњења приликом превоза ствари, односно робе. Међутим, ограничења одговорности изражена у специјалним правима вучења, која су наведена у чл. 32. и 91. Закона, подложна су повременим изменама, с обзиром да члан 24. Монреалске конвенције предвиђа механизам за њихову ревизију у зависности од одређеног инфлаторног фактора. Износи који су у члану 32. и члану 91. Закона тренутно предвиђени и изражени у специјалним правима вучења више не одговарају последњој ревизији коју је извршила Међународна организација цивилног ваздухопловства (ICAO), која је депозитар Монреалске конвенције, те се овим изменама закона врши њихово усклађивање.

Чланом 5. Нацрта закона се исправља очигледна омашка у тексту Закона, где у члану 161. став 2. постоји погрешно упућивање на тај исти став уместо на став 1. тог члана.

Чланом 6. Нацрта закона се допуњује члан 174. став 2. Закона. Наиме, према садашњем решењу, ваздухопловни инспектор, у спровођењу поступка инспекцијског надзора у погледу права путника код ускраћивања укрцавања, отказивања летова и кашњења летова и права лица са инвалидитетом и лица са смањеном покретљивошћу, има овлашћења прописана законом којим се уређује ваздушни саобраћај. Међутим, када је реч о прекршајном налогу, Законом о ваздушном саобраћају („Службени гласник РС”, бр. 73/10, 57/11, 93/12, 45/15, 66/15-др. закон, 83/18, 9/20 и 62/23) инспектор је овлашћен да изда прекршајни налог за прекршај из члана 258. ст. 4. и 5. и члана 260. став 2. Закона о ваздушном саобраћају, а не и за прекршај из овог закона. Стога се допуном става 2. предвиђа овлашћење ваздухопловног инспектора за подношење прекршајног налога за прекршај из члана 175. ст. 4-6. и члана 176. ст. 4-6. овог закона.

Члановима 7. и 8. Нацрта закона врши се замена чл. 175. и 176. Закона новим члановима, првенствено због броја измена. Са једне стране, повећава се максимални износ новчане казне која се може изрећи правном лицу за прекршаје прописане члановима 175. и 176. Закона, с обзиром да се досадашњи износи нису мењали од 2011. године, а да ове казне треба да имају и одвраћајући ефекат на могуће извршиоце прекршаја. Такође, предвиђају се нове прекршајне одредбе за авио-превозиоце, односно тела која управљају аеродромом, који у року који је прописан чланом 97. став 5. Закона не удавоље рекламијацији путника или уопште не одговоре на поднету рекламијацију. Оваква одредба би такође требало да обезбеди бољу заштиту права путника, с обзиром да се до сада у пракси често догађало да путници на поднету рекламијацију не добију никакав одговор. Оно што је новина у односу на досадашње решење јесте предвиђање издавања прекршајног налога за одређене прекршаје, у складу са условима предвиђеним Законом о прекршајима („Службени гласник РС”, бр. 65/13, 13/16, 98/16 – УС, 91/19-др. Закон, 91/19 и 112/22-УС). Сходно одредбама члана 169. Закона о прекршајима, до издавања прекршајног налога долази у случају ако је прекршај откријен непосредним опажањем службеног лица (ваздухопловног инспектора) приликом надзора и прегледа, као и увидом у службену евидентију или приликом инспекцијског надзора прегледом документације, просторија и сл. С обзиром да је чланом 168. став 1 Закона о прекршајима прописано да се прекршајни налог издаје ако је за прекршај законом или другим прописом од прекршајних санкција предвиђена само новчана казна у фиксном износу, у члану 175. ст. 4-6, као и у члану 176. ст. 4-6. Закона одређени су прекршаји за које је прописана новчана казна у фиксном износу.

Чланом 9. Нацрта закона се текст Закона допуњује новим чланом 176а. С обзиром да је чланом 84. став 5. Закона о прекршајима предвиђена могућност да се за прекршаје у одређеним областима, укључујући ваздушни саобраћај, посебним законом предвиди дужи рок застарелости (од рока прописаног у члану 85. став 1. Закона о прекршајима који износи годину дана), овим чланом се се то и чини. Предвиђа се да се прекршајни поступак не може покренути нити водити ако протекне три године од дана када је прекршај учињен, као и да се поступак за издавање прекршајног налога не може покренути нити водити ако протекне три године од дана када је прекршај учињен. Поред тога, предвиђа се да се застаревање прекида сваком процесном радњом која се предузима ради издавања прекршајног налога или покретања прекршајног поступка, као и да застаревање почиње поново да тече после сваког прекида, али да апсолутна застарелост настаје у сваком случају по истеку рока од шест година од дана када је прекршај учињен. Истовремено, прописује се да се на сва остала питања која се тичу прекршајног поступка примењују одредбе закона којим се уређују прекршаји.

Чланом 10. Нацрта закона прописује се да ће се прекршајни поступци, који су започети до дана ступања на снагу овог закона, окончати по одредбама прописа по којем су започети.

Чланом 11. Нацрта закона се прописује да овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона не захтевају се посебна средстава у буџету Републике Србије.

ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ

Значење израза

Члан 3.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

1) *аеродром* је свако дефинисано подручје (укључујући све објекте, инсталације и опрему), на копну или на води или на фиксној, фиксној приобалној или плутајућој структури, које је у целини или делимично намењено за слетање, полетање или кретање ваздухоплова;

2) *авио-превозилац* је привредно друштво или предузетник који има важећу оперативну дозволу;

3) *авио-превозилац стране потписнице ЕCAA споразума* је авио-превозилац којем је надлежно тело стране потписнице ЕCAA споразума издало важећу оперативну дозволу у складу са Уредбом Европског парламента и Савета (ЕЗ) бр. 1008/2008 од 24. септембра 2008. године о заједничким правилима за обављање ваздушног саобраћаја у Заједници;

4) *ванредне околности* су ситуације у којима исход одлуке у погледу управљања ваздушним саобраћајем у вези с одређеним ваздухопловом одређеног дана доведе до дужег кашњења, кашњења ваздухоплова преко ноћи или отказивања једног или више летова тим ваздухопловом, иако је авио-превозилац предузео све разумне мере да се кашњење или отказивање лета избегне;

5) *добровољац* је лице које се благовремено пријавило за укрцавање сходно условима из члана 8. став 3. овог закона, а које је спремно да прихвати понуду авио-превозиоца да одустане од своје резервације у замену за погодности;

6) *домаћи превоз* је превоз ваздухопловом код кога се, према уговору о превозу, место поласка и место одредишта налазе на територији Републике Србије;

7) *ECAA споразум* је Мултилатерални споразум између Европске заједнице и њених држава чланица, Републике Албаније, Босне и Херцеговине, Републике Бугарске, Републике Хрватске, Бивше Југословенске Републике Македоније, Републике Исланд, Републике Црне Горе, Краљевине Норвешке, Румуније, Републике Србије и Мисије привремене управе Уједињених нација на Косову (у складу са Резолуцијом Савета безбедности УН 1244 од 10. јуна 1999. године) о успостављању Заједничког европског ваздухопловног подручја;

8) *ималац права* је лице које на основу уговора има захтев према авио-превозиоцу;

9) *јавни авио-превоз* је лет или серија летова ради превоза путника, пртљага, поште и ствари који је, уз плаћање цене превоза или закупнине, доступан свима под једнаким условима;

10) *јавни путнички авио-превоз* је авио-превоз путника који авио-превозилац обавља путем редовних или ванредних летова који је понуђен јавности уз накнаду, било као самосталан лет, било као део пакет аранжмана;

11) *корисник аеродрома* је правно лице или предузетник који је одговоран за превоз путника и/или пртљага и/или поште и/или ствари ваздушним путем, од аеродрома или до аеродрома;

12) *крајње одредиште* је одредиште које је наведено у путној карти која се показује на пулту за пријављивање путника за лет или, у случају директно повезаних летова, одредиште последњег лета. Доступни алтернативни повезани летови се не рачунају ако је поштовано првобитно планирано време доласка;

13) *лице које има право на накнаду штете* је путник, односно свако друго лице које је овлашћено да захтева накнаду штете проузроковану путнику, сагласно важећим прописима;

14) *лице са инвалидитетом или лице са смањеном покретљивошћу* је лице чија се покретљивост смањује у превозу, због било које физичке неспособности (чулне или локомоторне, сталне или привремене), менталне неспособности, старости или другог узрока неспособности, а чије стање налаже посебну пажњу и прилагођавање услуга које се пружају путницима његовим потребама;

15) *међународни превоз* је превоз ваздухопловом код кога се, према уговору о превозу, место поласка и место крајњег одредишта налазе на територијама две државе или на територији само једне државе, ако је предвиђено међуслетање на територији друге државе;

16) *Монреалска конвенција* је Конвенција о обједињавању извесних правила за међународни превоз ваздушним путем, потписана у Монреалу 28. маја 1999. године, која је потврђена Законом о потврђивању Конвенције о обједињавању извесних правила за међународни превоз ваздушним путем („Службени гласник РС”, број 38/09);

17) *наручилац превоза* је лице које са уговорним превозиоцем закључује уговор о превозу;

18) *оперативна дозвола* је исправа којом се њен ималац овлашћује да обавља јавни авио-превоз како је наведено у дозволи;

19) *оператор аеродрома* је привредно друштво, друго правно лице или предузетник који користи аеродром, регистрован је да пружа аеродромске услуге и има дозволу за коришћење аеродрома који је уписан у Регистар аеродрома; ОПЕРАТЕР АЕРОДРОМА ЈЕ СВАКО ПРАВНО ИЛИ ФИЗИЧКО ЛИЦЕ КОЈЕ УПРАВЉА АЕРОДРОМОМ И ИМА СЕРТИФИКАТ, ДОЗВОЛУ ЗА КОРИШЋЕЊЕ ИЛИ САГЛАСНОСТ ЗА КОРИШЋЕЊЕ АЕРОДРОМА;

20) *организатор путовања* је, са изузетком авио-превозиоца, лице које редовно организује пакет аранжмане и продаје их или нуди на продају, директно или преко посредника;

21) *ортодрома* је геодетска линија која представља најкраћи пут између две тачке на земљиној лопти, лук великог круга;

22) *отказивање лета* је изостанак лета који је претходно био предвиђен и на коме је резервисано најмање једно место;

23) *пакет аранжман* је унапред одређена комбинација услуга којом се организатор путовања обавезује да путнику прибави најмање две услуге које се сastoје од превоза, смештаја или других туристичких услуга које чине целину и које се пружају у времену дужем од 24 h или укључују барем једно ноћење, а путник се обавезује да организатору путовања плати за то једну укупну (паушалну) цену;

24) *паркинг аеродрома* је паркинг који се налази у оквиру граница аеродрома или под директном контролом тела које управља аеродромом, који је намењен путницима који користе аеродром;

25) *пошиљалац* је лице у чије име се, на основу уговора, предаје ствар на превоз;

26) *прималац* је лице које је овлашћено да у месту крајњег одредишта прими ствар предату на превоз;

27) *пртљаг*, ако није другачије наведено, је предати (регистрован) или ручни пртљаг, сходно члану 17. став 4. Монреалске конвенције;

28) *путник* је лице које на основу уговора о превозу има право на превоз ваздухопловом;

29) *путна карта* је важећи документ, или неки еквивалент томе који није у папирном облику, укључујући и електронски облик, који даје право на превоз, а који издаје или одобрава авио-превозилац или његов овлашћени посредник;

30) *резервација* је исправа којом се потврђује да путник има путну карту или други доказ да је резервација прихваћена и потврђена од стране авио-превозиоца или организатора путовања;

31) *Савет* је Савет авио-превозилаца који користе аеродромске услуге и сачињавају га представници корисника аеродрома или организације које их представљају;

32) *специјално право вучења* је обрачунска јединица коју одређује Међународни монетарни фонд. Динарска противвредност специјалних права вучења обрачунава се према методи процене коју је дефинисао Међународни монетарни фонд;

33) *ствари* су роба која се даје на превоз, а није обухваћена одредбама овог закона које се односе на уговор о превозу путника;

34) *стварни авио-превозилац* је авио-превозилац који обавља или намерава да обави лет на основу уговора с путником или у име другог, правног или физичког лица које има уговор с путником;

35) *тело које управља аеродромом* је привредно друштво, друго правно лице или предузетник чији циљ је да, према националним прописима, пре свега руководи и управља инфраструктуром аеродрома и да усклађује и надзира делатности различитих оператора на аеродрому или систем аеродрома;

36) *уговорни превозилац* је лице које је закључило уговор о превозу са путником, наручиоцем превоза или пошиљаоцем;

37) *узајамни превозилац* је лице које на основу уговора о превозу који закључи први превозилац, извршава један део тог превоза уз пристанак путника, односно наручиоца превоза;

38) *ускраћивање укрцавања* је ускраћивање могућности путницима да се укрцају на лет, мада су се пријавили за укрцавање, сходно условима из члана 8. став 3. овог закона, изузев ако им се укрцавање ускрати из оправданог разлога, као што су здравствени, безбедносни или разлози обезбеђивања или непоседовање одговарајуће путне исправе;

39) *Варшавска конвенција* је Конвенција за изједначење извесних правила о међународном превозу ваздухом, која је потписана у Варшави 12. октобра 1929. године или Варшавску конвенцију која је изменењена у Хагу 28. септембра 1955. године или Варшавску конвенцију која је допуњена у Гуадалахари 18. септембра 1961. године – која год да се примењује на уговор о превозу путника, заједно са свим међународним инструментима који је допуњавају, који су повезани са њом и који су на снази.

Поред израза из става 1. овог члана, у овом закону се користе и одговарајући изрази из Монреалске конвенције.

Примена одредаба Монреалске конвенције

Члан 26.

На одговорност авио-превозиоца за превоз путника и њиховог пртљага ваздушним путем примењују се, поред одредаба овог закона и одговарајуће одредбе Монреалске конвенције. Ове одредбе примењују се и на превоз који се обавља унутар ваздушног простора Републике Србије.

НА ОДГОВОРНОСТ АВИО-ПРЕВОЗИОЦА ЗА ПРЕВОЗ ПУТНИКА И ЊИХОВОГ ПРТЉАГА ВАЗДУШНИМ ПУТЕМ ПРИМЕЊУЈУ СЕ, ПОРЕД ОДРЕДАБА

ОВОГ ЗАКОНА И ОДГОВАРАЈУЋЕ ОДРЕДБЕ МОНТРЕАЛСКЕ КОНВЕНЦИЈЕ. ОВЕ ОДРЕДБЕ ПРИМЕЊУЈУ СЕ И НА ДОМАЋИ АВИО-ПРЕВОЗ.

Авио-превозилац одговара и за штету из става 1. овог члана коју проузрокује лице које је по његовом налогу или за његов рачун радио на извршењу превоза ваздухопловом.

Ако авио-превозилац докаже да је штету проузроковао или да је настанку штете допринео немар или неки други погрешан поступак или пропуст лица које тражи накнаду штете или лица од кога он изводи своја права, авио-превозилац је, у потпуности или делимично, ослобођен одговорности према лицу које захтева накнаду штете у оној мери у којој је такав немар, погрешан поступак или пропуст проузроковао штету или допринео њеном настајању.

Ако због смрти или повреде путника накнаду штете захтева неко друго лице, а не путник, авио-превозилац је ослобођен одговорности, у потпуности или делимично, ако докаже да је штету проузроковао или да је настанку штете допринео немар или неки други погрешан поступак или пропуст тог путника.

Одредбе о ослобађању авио-превозиоца од одговорности или одређивању ниже границе одговорности од оне која је утврђена Монтреалском конвенцијом и овим законом су ништаве, али ништавост таквих одредби не повлачи за собом ништавост целог уговора о превозу, који и даље подлеже одредбама те конвенције.

**Извод о одговорности авио-превозиоца према путницима и њиховом
пртљагу**
Члан 32.

Извод о одговорности авио-превозиоца према путницима и њиховом пртљагу са којим је авио-превозилац дужан да упозна путнике гласи:

„Ова информација садржи извод из правила о одговорности авио-превозиоца у складу са одредбама закона којим се уређују облигациони и основе својинско-правних односа у ваздушном саобраћају и Монтреалске конвенције, који гласи:

1) Накнада штете у случају смрти или телесне повреде

Не постоје финансијска ограничења у погледу одговорности у случају смрти или телесне повреде путника. Авио-превозилац не може оспорити захтев за накнаду штете у случају када се ради о штети до износа од 113.100 специјалних права вучења. Преко тога износа, авио-превозилац може да оспорава захтев за накнаду штете доказујући да није био ненажљив или крив.

2) Авансено плаћање

У случају смрти или телесне повреде путника, авио-превозилац мора у року од 15 дана по утврђивању идентитета лица које има право на накнаду штете да му исплати аванс који је потребан за покриће његових непосредних економских потреба. У случају смрти путника, аванс не сме бити нижи од 16.000 специјалних права вучења.

3) Кашњење путника

У случају кашњења путника, авио-превозилац одговара за штету, изузев ако је предузео све разумне мере да избегне штету или ако предузимање тих мера није било могуће. Одговорност за кашњење путника ограничена је на 4.694 специјална права вучења.

4) Кашњење пртљага

У случају кашњења пртљага, авио-превозилац одговара за штету, изузев ако је предузео све разумне мере да избегне штету или ако предузимање тих мера није било могуће. Одговорност за кашњење пртљага ограничена је на 1.131 специјално право вучења.

5) Уништење, губитак или оштећење пртљага

Авио-превозилац је одговоран за уништење, губитак или оштећење пртљага до 1.131 специјалног права вучења. За предати (регистровани) пртљаг, авио-превозилац је одговоран и ако није крив, изузев у случају да пртљаг има недостатак. За пртљаг који није предат (регистрован), авио-превозилац је одговоран само ако је крив.

6) Вишта граница одговорности за пртљаг

Путник има право да постави вишту границу одговорности авио-превозиоца ако најкасније на пријављивању путника за лет да посебну изјаву и плати додатни износ.

7) Жалбе у вези са пртљагом

Ако је пртљаг оштећен, изгубљен, уништен или ако касни, путник мора што пре да поднесе писану жалбу авио-превозиоцу. У случају оштећења предатог (регистрованог) пртљага путник мора поднети жалбу у року од седам дана, а у случају кашњења пртљага у року од 21 дан, с тим што у оба случаја рок почине да тече од дана кад је пртљаг предат путнику.

8) Одговорност уговорних и стварних авио-превозилаца

Ако авио-превозилац који стварно обавља превоз није истовремено и уговорни авио-превозилац, путник може да поднесе жалбу или захтев за накнаду штете против било кога од њих. Ако су у путнеј карти наведени име или код авио-превозиоца, он важи као уговорни авио-превозилац.

9) Рок за подношење тужбе

Тужба за накнаду штете може да се поднесе суду у року од две године од датума кад је ваздухоплов слетео или је требало да слети.

10) Основа за информације

Основу за горе наведена правила чини Монреалска конвенција од 28. маја 1999. године и закон којим се уређују облигациони и основе својинско-правних односа у ваздушном саобраћају”.

Члан 32.

ИЗВОД О ОДГОВОРНОСТИ АВИО-ПРЕВОЗИОЦА ПРЕМА ПУТНИЦИМА И ЊИХОВОМ ПРТЉАГУ СА КОЈИМ ЈЕ АВИО-ПРЕВОЗИЛАЦ ДУЖАН ДА УПОЗНА ПУТНИКЕ ГЛАСИ:

„ОВА ИНФОРМАЦИЈА САДРЖИ ИЗВОД ИЗ ПРАВИЛА О ОДГОВОРНОСТИ АВИО-ПРЕВОЗИОЦА У СКЛАДУ СА ОДРЕДБАМА ЗАКОНА КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈУ ОБЛИГАЦИОНИ И ОСНОВЕ СВОЈИНСКО-ПРАВНИХ ОДНОСА У ВАЗДУШНОМ САОБРАЋАЈУ И МОНТРЕАЛСКЕ КОНВЕНЦИЈЕ:

1) НАКНАДА ШТЕТЕ У СЛУЧАЈУ СМРТИ ИЛИ ТЕЛЕСНЕ ПОВРЕДЕ

НЕ ПОСТОЈЕ ФИНАНСИЈСКА ОГРАНИЧЕЊА У ПОГЛЕДУ ОДГОВОРНОСТИ У СЛУЧАЈУ СМРТИ ИЛИ ТЕЛЕСНЕ ПОВРЕДЕ ПУТНИКА. АВИО-ПРЕВОЗИЛАЦ НЕ МОЖЕ ОСПОРИТИ ЗАХТЕВ ЗА НАКНАДУ ШТЕТЕ У СЛУЧАЈУ КАДА СЕ РАДИ О ШТЕТИ ДО ИЗНОСА ОД 128.821 СПЕЦИЈАЛНИХ ПРАВА ВУЧЕЊА. ПРЕКО ТОГА ИЗНОСА АВИО-ПРЕВОЗИЛАЦ МОЖЕ ДА ОСПОРАВА ЗАХТЕВ ЗА НАКНАДУ ШТЕТЕ ДОКАЗУЈУЋИ ДА НИЈЕ БИО НЕПАЖЉИВ ИЛИ КРИВ.

2) АВАНСНО ПЛАЋАЊЕ

У СЛУЧАЈУ СМРТИ ИЛИ ТЕЛЕСНЕ ПОВРЕДЕ ПУТНИКА, АВИО-ПРЕВОЗИЛАЦ МОРА У РОКУ ОД 15 ДАНА ПО УТВРЂИВАЊУ ИДЕНТИТЕТА ЛИЦА КОЈЕ ИМА ПРАВО НА НАКНАДУ ШТЕТЕ ДА МУ ИСПЛАТИ АВАНС КОЈИ ЈЕ ПОТРЕБАН ЗА ПОКРИЋЕ ЊЕГОВИХ НЕПОСРЕДНИХ ЕКОНОМСКИХ ПОТРЕБА. У СЛУЧАЈУ СМРТИ ПУТНИКА, АВАНС НЕ СМЕ БИТИ НИЖИ ОД 16.000 СПЕЦИЈАЛНИХ ПРАВА ВУЧЕЊА.

3) КАШЊЕЊЕ ПУТНИКА

У СЛУЧАЈУ КАШЊЕЊА ПУТНИКА, АВИО-ПРЕВОЗИЛАЦ ОДГОВАРА ЗА ШТЕТУ, ИЗУЗЕВ АКО ЈЕ ПРЕДУЗЕО СВЕ РАЗУМНЕ МЕРЕ ДА ИЗБЕГНЕ ШТЕТУ ИЛИ АКО ПРЕДУЗИМАЊЕ ТИХ МЕРА НИЈЕ БИЛО МОГУЋЕ. ОДГОВОРНОСТ ЗА КАШЊЕЊЕ ПУТНИКА ОГРАНИЧЕНА ЈЕ НА 5.346 СПЕЦИЈАЛНИХ ПРАВА ВУЧЕЊА.

4) КАШЊЕЊЕ ПРТЉАГА

У СЛУЧАЈУ КАШЊЕЊА ПРТЉАГА, АВИО-ПРЕВОЗИЛАЦ ОДГОВАРА ЗА ШТЕТУ, ИЗУЗЕВ АКО ЈЕ ПРЕДУЗЕО СВЕ РАЗУМНЕ МЕРЕ ДА ИЗБЕГНЕ ШТЕТУ ИЛИ АКО ПРЕДУЗИМАЊЕ ТИХ МЕРА НИЈЕ БИЛО МОГУЋЕ. ОДГОВОРНОСТ ЗА КАШЊЕЊЕ ПРТЉАГА ОГРАНИЧЕНА ЈЕ НА 1.288 СПЕЦИЈАЛНИХ ПРАВА ВУЧЕЊА.

5) УНИШТЕЊЕ, ГУБИТАК ИЛИ ОШТЕЋЕЊЕ ПРТЉАГА

АВИО-ПРЕВОЗИЛАЦ ЈЕ ОДГОВОРАН ЗА УНИШТЕЊЕ, ГУБИТАК ИЛИ ОШТЕЋЕЊЕ ПРТЉАГА ДО 1.288 СПЕЦИЈАЛНИХ ПРАВА ВУЧЕЊА. ЗА ПРЕДАТИ (РЕГИСТРОВАНИ) ПРТЉАГ, АВИО-ПРЕВОЗИЛАЦ ЈЕ ОДГОВОРАН И АКО НИЈЕ КРИВ, ИЗУЗЕВ У СЛУЧАЈУ ДА ПРТЉАГ ИМА НЕДОСТАТАК. ЗА ПРТЉАГ КОЈИ НИЈЕ ПРЕДАТ (РЕГИСТРОВАН), АВИО-ПРЕВОЗИЛАЦ ЈЕ ОДГОВОРАН САМО АКО ЈЕ КРИВ.

6) ВИША ГРАНИЦА ОДГОВОРНОСТИ ЗА ПРТЉАГ

ПУТНИК ИМА ПРАВО ДА ПОСТАВИ ВИШУ ГРАНИЦУ ОДГОВОРНОСТИ АВИО-ПРЕВОЗИОЦА АКО НАЈКАСНИЈЕ НА ПРИЈАВЉИВАЊУ ПУТНИКА ЗА ЛЕТ ДА ПОСЕБНУ ИЗЈАВУ И ПЛАТИ ДОДАТНИ ИЗНОС.

7) ЖАЛБЕ У ВЕЗИ СА ПРТЉАГОМ

АКО ЈЕ ПРТЉАГ ОШТЕЋЕН, ИЗГУБЉЕН, УНИШТЕН ИЛИ АКО КАСНИ, ПУТНИК МОРА ШТО ПРЕ ДА ПОДНЕСЕ ПИСАНУ ЖАЛБУ АВИО-ПРЕВОЗИОЦУ. У СЛУЧАЈУ ОШТЕЋЕЊА ПРЕДАТОГ (РЕГИСТРОВАНОГ) ПРТЉАГА ПУТНИК МОРА ПОДНЕТИ ЖАЛБУ У РОКУ ОД СЕДАМ ДАНА, А У СЛУЧАЈУ КАШЊЕЊА ПРТЉАГА У РОКУ ОД 21 ДАН, С ТИМ ШТО У ОБА СЛУЧАЈА РОК ПОЧИЊЕ ДА ТЕЧЕ ОД ДАНА КАД ЈЕ ПРТЉАГ ПРЕДАТ ПУТНИКУ.

8) ОДГОВОРНОСТ УГОВОРНИХ И СТВАРНИХ АВИО-ПРЕВОЗИЛАЦА

АКО АВИО-ПРЕВОЗИЛАЦ КОЈИ СТВАРНО ОБАВЉА ПРЕВОЗ НИЈЕ ИСТОВРЕМЕНО И УГОВОРНИ АВИО-ПРЕВОЗИЛАЦ, ПУТНИК МОЖЕ ДА ПОДНЕСЕ ЖАЛБУ ИЛИ ЗАХТЕВ ЗА НАКНАДУ ШТЕТЕ ПРОТИВ БИЛО КОГА ОД ЊИХ. АКО СУ У ПУТНОЈ КАРТИ НАВЕДЕНИ ИМЕ ИЛИ КОД АВИО-ПРЕВОЗИОЦА, ОН ВАЖИ КАО УГОВОРНИ АВИО-ПРЕВОЗИЛАЦ.

9) РОК ЗА ПОДНОШЕЊЕ ТУЖБЕ

ТУЖБА ЗА НАКНАДУ ШТЕТЕ МОЖЕ ДА СЕ ПОДНЕСЕ СУДУ У РОКУ ОД ДВЕ ГОДИНЕ ОД ДАТУМА КАД ЈЕ ВАЗДУХОПЛОВ СЛЕТЕО ИЛИ ЈЕ ТРЕБАЛО ДА СЛЕТИ.

10) ОСНОВА ЗА ИНФОРМАЦИЈЕ

НАВЕДЕНА ПРАВИЛА ЗАСНОВАНА СУ НА ОДРЕДБАМА МОНТРЕАЛСКЕ КОНВЕНЦИЈЕ ОД 28. МАЈА 1999. ГОДИНЕ И ЗАКОНУ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈУ ОБЛИГАЦИОНИ И ОСНОВЕ СВОЈИНСКО-ПРАВНИХ ОДНОСА У ВАЗДУШНОМ САОБРАЋАЈУ.

Граница одговорности

Члан 91.

Висина накнаде, као и границе одговорности за штету насталу у случају уништења, губитка, оштећења или кашњења приликом превоза ствари, која је одређена одредбама Монтреалске конвенције, сходно члану 28. овог закона ограничена су на

износ од 19 еспецијалних права вучења 22 СПЕЦИЈАЛНА ПРАВА ВУЧЕЊА по килограму, изузев ако је у време предаје ствари авио-превозиоцу пошиљалац посебно одредио вредност доставе на крајњем одредишту и платио додатни износ, ако се то захтева, у ком случају авио-превозилац мора да плати суму која не прелази наведени износ, изузев ако не докаже да је тај износ већи од стварне вредности доставе на крајњем одредишту.

У случају уништења, губитка, оштећења или кашњења приликом превоза дела ствари или било ког предмета садржаног у њој, маса која се узима у обзир код одређивања износа до кога је ограничена одговорност авио-превозиоца је укупна маса ствари.

У случају да уништење, губитак, оштећење или кашњење приликом превоза ствари или неког дела ствари утиче на вредност других ствари обухваћених истим товарним листом или истом потврдом или другом одговарајућом евидентијом која се чува, код одређивања ограничења одговорности узима се у обзир укупна маса тих ствари.

Привремена мера заустављања и чувања ваздухоплова

Члан 161.

Привремена мера заустављања и чувања ваздухоплова не може се допустити у току извршења јавног авио-превоза ако се ваздухоплов налази непосредно пред полетањем или наставља раније започети превоз.

Заустављање и чување ваздухоплова из става 2. овог члана ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА може се дозволити ако се поступак спроводи ради извршења потраживања насталог у вези с тим превозом.

Одредбе овог члана примењују се и на страни ваздухоплов, под условима реципроцитета.

Појам инспекцијског надзора и овлашћења ваздухопловних инспектора

Члан 174.

Инспекцијски надзор над применом овог закона, релевантних међународних прописа и подзаконског акта донетог на основу овог закона, у делу права путника код ускраћивања укрцавања, отказивања летова и кашњења летова и права лица са инвалидитетом и лица са смањеном покретљивошћу Директорат врши преко ваздухопловних инспектора.

Ваздухопловни инспектор, у спровођењу поступка инспекцијског надзора из става 1. овог члана, има овлашћења прописана законом којим се уређује ваздушни саобраћај, КАО И ОВЛАШЋЕЊЕ ЗА ИЗДАВАЊЕ ПРЕКРШАЈНОГ НАЛОГА ЗА ПРЕКРИШАЈЕ ИЗ ЧЛАНА 175 СТ. 4-6. И ЧЛАНА 176. СТ. 4-6. ОВОГ ЗАКОНА.

Прекршаји

Члан 175.

Новчаном казном од 100.000 до 400.000 динара казниће се за прекршај привредно друштво стварни авио-превозилац, ако:

- 1) путницима којима ускрати укрцавање против њихове воље, одмах не надокнади штету у складу са чланом 12. овог закона и не пружи им помоћ из чл. 13. и 14. овог закона (члан 9. став 4);
- 2) у случају отказивања лета, путницима не пружи помоћ, односно не надокнади штету у складу са чланом 10. став 1. овог закона;
- 3) не обавести путнике о другим могућностима превоза (члан 10. став 2);

- 4) у случају канђења лета путницима не пружи одговарајућу помоћ (члан 11. став 1);
- 5) у случајевима позивања путника на члан 12. овог закона путницима не накнади штету у износима и под условима прописаним тим чланом;
- 6) у случајевима позивања путника на члан 13. овог закона поступи супротно одредбама тог члана;
- 7) у случајевима позивања путника на члан 14. овог закона поступи супротно одредбама тог члана;
- 8) у року од седам дана не врати трошкове путнику којег је сместио у клаеу нижу од оне за коју је путник купио путну карту (члан 15. став 2);
- 9) лицу са смањеном покретљивошћу и свим лицима или сертификованим псима водичима у њиховој пратњи и деци без пратње не да приоритет у превозу и не збрине их у складу са чланом 14. овог закона (члан 16);
- 10) не обезбеди да се на пулту за пријављивање путника за лет истакне читко исписано и јасно видљиво обавештење за путнике, сваком путнику којем ускрати укрцавање или откаже лет, као и сваком путнику чији лет касни најмање два часа не уручи писано обавештење које садржи правила по којима се према овом закону остварују право на накнаду штете и помоћ и не користи одговарајуће алтернативне начине за примену одредаба тог члана на слепа лица и лица са оштећењем вида (члан 19);
- 11) најкасније 15 дана по утврђивању идентитета физичког лица које има право на накнаду штете не изврши авансно плаћање сразмерно претрпљеној материјалној штети (члан 30. став 1);
- 12) приликом продаје превоза, не упозна путнике са изводима из главних одредаба које уређују одговорност авио-превозиоца у односу на путнике и њихов пртљаг, укључујући рокове за подношење тужбе за накнаду штете и могућност давања посебне изјаве о пртљагу и изводе о одговорности авио-превозиоца не учини доступним путницима на свим продајним местима укључујући телефонску продају или продају путем интернета (члан 31. став 1);
- 13) сваком путнику не преда писано обавештење о граници одговорности авио-превозиоца која важи за тај лет (члан 33);
- 14) због инвалидитета или смањене покретљивости, одбије да прихвати резервацију за лет ваздухопловом, односно одбије да укрца лице са инвалидитетом или лице са смањеном покретљивошћу под условом да оно има важећу путну карту и резервацију (члан 38);
- 15) не учине расположивим јавности безбедносна правила која се примењују на превоз лица са инвалидитетом или лица са смањеном покретљивошћу, као и сва могућа ограничења у вези с њиховим превозом или опремом за кретање која су узрокована величином ваздухоплова (члан 39. став 5);
- 16) не обавести писаним путем лице са инвалидитетом или лице са смањеном покретљивошћу, у року од пет радних дана од захтева, о разлогима за одбијање прихваташа резервације лица са инвалидитетом или лица са смањеном покретљивошћу, односно за одбијање захтева да то лице буде праћено од другог лица које је спољно да му пружи одговарајућу помоћ (члан 39. став 8);
- 17) не обезбеди помоћ и друге начине који су потребни лицима са инвалидитетом и лицима са смањеном покретљивошћу у складу са чланом 50. овог закона.

Новчаном казном од 100.000 до 400.000 динара казниће се предузетник стварни авио-превозилац за прекријај из става 1. овог члана.

За прекријај из става 1. овог члана, казниће се и одговорно лице стварног авио-превозиоца новчаном казном од 50.000 до 100.000 динара.

НОВЧАНОМ КАЗНОМ ОД 100.000 ДО 2.000.000 ДИНАРА КАЗНИЋЕ СЕ ЗА ПРЕКРШАЈ ПРИВРЕДНО ДРУШТВО - СТВАРНИ АВИО-ПРЕВОЗИЛАЦ, АКО:

- 1) У СЛУЧАЈУ ОТКАЗИВАЊА ЛЕТА, ПУТНИЦИМА НЕ ПРУЖИ ПОМОЋ, ОДНОСНО НЕ НАДОКНАДИ ШТЕТУ У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 10. СТАВ 1. ОВОГ ЗАКОНА;
- 2) НЕ ОБАВЕСТИ ПУТНИКЕ О ДРУГИМ МОГУЋНОСТИМА ПРЕВОЗА (ЧЛАН 10. СТАВ 2);
- 3) У СЛУЧАЈУ КАШЊЕЊА ЛЕТА ПУТНИЦИМА НЕ ПРУЖИ ОДГОВАРАЈУЋУ ПОМОЋ (ЧЛАН 11. СТАВ 1);
- 4) ПУТНИЦИМА НЕ НАКНАДИ ШТЕТУ У ИЗНОСИМА И ПОД УСЛОВИМА ПРОПИСАНИМ ЧЛАНОМ 12. ОВОГ ЗАКОНА;
- 5) ПОСТУПИ СУПРОТНО ЧЛАНУ 13. ОВОГ ЗАКОНА;
- 6) ПОСТУПИ СУПРОТНО ЧЛАНУ 14. ОВОГ ЗАКОНА;
- 7) ЛИЦУ СА СМАЊЕНОМ ПОКРЕТЉИВОШЋУ И СВИМ ЛИЦИМА ИЛИ СЕРТИФИКОВАНИМ ПСИМА ВОДИЧИМА У ЊИХОВОЈ ПРАТЊИ И ДЕЦИ БЕЗ ПРАТЊЕ НЕ ДА ПРИОРИТЕТ У ПРЕВОЗУ И НЕ ЗБРИНЕ ИХ У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 14. ОВОГ ЗАКОНА (ЧЛАН 16);
- 8) НАЈКАСНИЈЕ 15 ДАНА ПО УТВРЂИВАЊУ ИДЕНТИТЕТА ФИЗИЧКОГ ЛИЦА КОЈЕ ИМА ПРАВО НА НАКНАДУ ШТЕТЕ НЕ ИЗВРШИ АВАНСНО ПЛАЋАЊЕ СРАЗМЕРНО ПРЕТРПЉЕНОЈ МАТЕРИЈАЛНОЈ ШТЕТИ (ЧЛАН 30. СТАВ 1);
- 9) ПРИЛИКОМ ПРОДАЈЕ ПРЕВОЗА, НЕ УПОЗНА ПУТНИКЕ СА ИЗВОДИМА ИЗ ГЛАВНИХ ОДРЕДАБА КОЈЕ УРЕЂУЈУ ОДГОВОРНОСТ АВИО-ПРЕВОЗИОЦА У ОДНОСУ НА ПУТНИКЕ И ЊИХОВ ПРТЉАГ, УКЉУЧУЈУЋИ РОКОВЕ ЗА ПОДНОШЕЊЕ ТУЖБЕ ЗА НАКНАДУ ШТЕТЕ И МОГУЋНОСТ ДАВАЊА ПОСЕБНЕ ИЗЈАВЕ О ПРТЉАГУ И ИЗВОДЕ О ОДГОВОРНОСТИ АВИО-ПРЕВОЗИОЦА НЕ УЧИНИ ДОСТУПНИМ ПУТНИЦИМА НА СВИМ ПРОДАЈНИМ МЕСТИМА УКЉУЧУЈУЋИ ТЕЛЕФОНСКУ ПРОДАЈУ ИЛИ ПРОДАЈУ ПУТЕМ ИНТЕРНЕТА (ЧЛАН 31. СТАВ 1);
- 10) СВАКОМ ПУТНИКУ НЕ ПРЕДА ПИСАНО ОБАВЕШТЕЊЕ О ГРАНИЦИ ОДГОВОРНОСТИ АВИО-ПРЕВОЗИОЦА КОЈА ВАЖИ ЗА ТАЈ ЛЕТ (ЧЛАН 33);
- 11) ЗБОГ ИНВАЛИДИТЕТА ИЛИ СМАЊЕНЕ ПОКРЕТЉИВОСТИ, ОДБИЈЕ ДА ПРИХВАТИ РЕЗЕРВАЦИЈУ ЗА ЛЕТ ВАЗДУХОПЛОВОМ, ОДНОСНО ОДБИЈЕ ДА УКРЦА ЛИЦЕ СА ИНВАЛИДИТЕТОМ ИЛИ ЛИЦЕ СА СМАЊЕНОМ ПОКРЕТЉИВОШЋУ ПОД УСЛОВОМ ДА ОНО ИМА ВАЖЕЋУ ПУТНУ КАРТУ И РЕЗЕРВАЦИЈУ (ЧЛАН 38);
- 12) НЕ УЧИНЕ РАСПОЛОЖИВИМ ЈАВНОСТИ БЕЗБЕДНОСНА ПРАВИЛА КОЈА СЕ ПРИМЕЊУЈУ НА ПРЕВОЗ ЛИЦА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ ИЛИ ЛИЦА СА СМАЊЕНОМ ПОКРЕТЉИВОШЋУ, КАО И СВА МОГУЋА ОГРАНИЧЕЊА У ВЕЗИ С ЊИХОВИМ ПРЕВОЗОМ ИЛИ ОПРЕМОМ ЗА КРЕТАЊЕ КОЈА СУ УЗРОКОВАНА ВЕЛИЧИНОМ ВАЗДУХОПЛОВА (ЧЛАН 39. СТАВ 5);
- 13) НЕ ОБАВЕСТИ ПИСАНИМ ПУТЕМ ЛИЦЕ СА ИНВАЛИДИТЕТОМ ИЛИ ЛИЦЕ СА СМАЊЕНОМ ПОКРЕТЉИВОШЋУ, У РОКУ ОД ПЕТ РАДНИХ ДАНА ОД ЗАХТЕВА, О РАЗЛОЗИМА ЗА ОДБИЈАЊЕ ПРИХВАТАЊА РЕЗЕРВАЦИЈЕ ЛИЦА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ ИЛИ ЛИЦА СА СМАЊЕНОМ ПОКРЕТЉИВОШЋУ, ОДНОСНО ЗА ОДБИЈАЊЕ ЗАХТЕВА ДА ТО ЛИЦЕ БУДЕ ПРАЋЕНО ОД ДРУГОГ ЛИЦА КОЈЕ ЈЕ СПОСОБНО ДА МУ ПРУЖИ ОДГОВАРАЈУЋУ ПОМОЋ (ЧЛАН 39. СТАВ 8);
- 14) НЕ ОБЕЗБЕДИ ДА ЊЕГОВО ОСОБЉЕ, ОДНОСНО ЗАПОСЛЕНИ, ИМА ОДГОВАРАЈУЋЕ ЗНАЊЕ, ОДНОСНО ЗАВРШЕНЕ ОБУКЕ У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 46. ОВОГ ЗАКОНА;

15) НЕ ОБЕЗБЕДИ ПОМОЋ И ДРУГЕ НАЧИНЕ КОЈИ СУ ПОТРЕБНИ ЛИЦИМА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ И ЛИЦИМА СА СМАЊЕНОМ ПОКРЕТЉИВОШЋУ У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 50. ОВОГ ЗАКОНА;

16) НЕ УДОВОЉИ ИЛИ НЕ ОДГОВОРИ НА ПОДНЕТУ РЕКЛАМАЦИЈУ У РОКУ ОД 60 ДАНА ОД ДАНА ДОСТАВЉАЊА КОМПЛЕТНЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ (ЧЛАН 97. СТАВ 5.).

ЗА ПРЕКРШАЈ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, КАЗНИЋЕ СЕ И ОДГОВОРНО ЛИЦЕ У ПРИВРЕДНОМ ДРУШТВУ НОВЧАНОМ КАЗНОМ ОД 50.000 ДО 150.000 ДИНАРА.

ЗА ПРЕКРШАЈ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА КАЗНИЋЕ СЕ И ПРЕДУЗЕТНИК НОВЧАНОМ КАЗНОМ ОД 100.000 ДО 500.000 ДИНАРА.

НОВЧАНОМ КАЗНОМ У ФИКСНОМ ИЗНОСУ ОД 300.000 ДИНАРА КАЗНИЋЕ СЕ ЗА ПРЕКРШАЈ ПРИВРЕДНО ДРУШТВО - СТВАРНИ АВИО-ПРЕВОЗИЛАЦ АКО:

1) ПУТНИЦИМА КОЈИМА УСКРАТИ УКРЦАВАЊЕ ПРОТИВ ЊИХОВЕ ВОЉЕ, ОДМАХ НЕ НАДОКНАДИ ШТЕТУ У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 12. ОВОГ ЗАКОНА И НЕ ПРУЖИ ИМ ПОМОЋ ИЗ ЧЛ. 13. И 14. ОВОГ ЗАКОНА (ЧЛАН 9. СТАВ 4);

2) У РОКУ ОД СЕДАМ ДАНА НЕ ВРАТИ ТРОШКОВЕ ПУТНИКУ КОЈЕГ ЈЕ СМЕСТИО У КЛАСУ НИЖУ ОД ОНЕ ЗА КОЈУ ЈЕ ПУТНИК КУПИО ПУТНУ КАРТУ (ЧЛАН 15. СТАВ 2);

3) НЕ ОБЕЗБЕДИ ДА СЕ НА ПУЛТУ ЗА ПРИЈАВЉИВАЊЕ ПУТНИКА ЗА ЛЕТ ИСТАКНЕ ЧИТКО ИСПИСАНО И ЈАСНО ВИДЉИВО ОБАВЕШТЕЊЕ ЗА ПУТНИКЕ, СВАКОМ ПУТНИКУ КОЈЕМ УСКРАТИ УКРЦАВАЊЕ ИЛИ ОТКАЖЕ ЛЕТ, КАО И СВАКОМ ПУТНИКУ ЧИЈИ ЛЕТ КАСНИ НАЈМАЊЕ ДВА ЧАСА НЕ УРУЧИ ПИСАНО ОБАВЕШТЕЊЕ КОЈЕ САДРЖИ ПРАВИЛА ПО КОЈИМА СЕ ПРЕМА ОВОМ ЗАКОНУ ОСТВАРУЈУ ПРАВО НА НАКНАДУ ШТЕТЕ И ПОМОЋ И НЕ КОРИСТИ ОДГОВАРАЈУЋЕ АЛТЕРНАТИВНЕ НАЧИНЕ ЗА ПРИМЕНУ ОДРЕДАБА ТОГ ЧЛАНА НА СЛЕПА ЛИЦА И ЛИЦА СА ОШТЕЋЕЊЕМ ВИДА (ЧЛАН 19);

ЗА ПРЕКРШАЈ ИЗ СТАВА 4. ОВОГ ЧЛАНА КАЗНИЋЕ СЕ И ОДГОВОРНО ЛИЦЕ У ПРИВРЕДНОМ ДРУШТВУ НОВЧАНОМ КАЗНОМ У ФИКСНОМ ИЗНОСУ ОД 30.000 ДИНАРА.

ЗА ПРЕКРШАЈ ИЗ СТАВА 4. ОВОГ ЧЛАНА КАЗНИЋЕ СЕ И ПРЕДУЗЕТНИК НОВЧАНОМ КАЗНОМ У ФИКСНОМ ИЗНОСУ ОД 100.000 ДИНАРА.

Члан 176.

Новчаном казном од 100.000 до 400.000 динара казниће се за прекршај привредно друштво – тело које управља аеродромом ако:

1) не одреди тачке за долазак и одлазак или тачку која је под његовом директном контролом и унутар или изван зграда терминала, на којима лица са инвалидитетом или лица са смањеном покретљивошћу могу са лакоћом да најаве свој долазак на аеродром и захтевају помоћ (члан 40. став 1);

2) не одвоји пословне рачуне за делатности које су повезане са пружањем помоћи лицима са инвалидитетом или лицима са смањеном покретљивошћу, од пословних рачуна за друге делатности, сагласно важећој пословној пракси (члан 43. став 6);

3) не обезбеди помоћ и друге начине који су потребни лицима са инвалидитетом и лицима са смањеном покретљивошћу у складу са чланом 49. овог закона.

Новчаном казном од 100.000 до 400.000 динара казниће се предузетник – тело које управља аеродромом за прекршај из става 1. овог члана.

~~За прекршај из става 1. овог члана, казниће се и одговорно лице у телу из става 1. овог члана новчаном казном од 50.000 до 100.000 динара.~~

НОВЧАНОМ КАЗНОМ ОД 100.000 ДО 2.000.000 ДИНАРА КАЗНИЋЕ СЕ ЗА ПРЕКРШАЈ ПРИВРЕДНО ДРУШТВО - ТЕЛО КОЈЕ УПРАВЉА АЕРОДРОМОМ АКО:

1) НЕ ОБЕЗБЕДИ ДА ЊЕГОВО ОСОБЉЕ, ОДНОСНО ЗАПОСЛЕНИ, ИМА ОДГОВАРАЈУЋЕ ЗНАЊЕ, ОДНОСНО ЗАВРШЕНЕ ОБУКЕ У СКЛАДУ СА ЧЛНОМ 46. ОВОГ ЗАКОНА;

2) НЕ ОБЕЗБЕДИ ПОМОЋ И ДРУГЕ НАЧИНЕ КОЈИ СУ ПОТРЕБНИ ЛИЦИМА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ И ЛИЦИМА СА СМАЊЕНОМ ПОКРЕТЉИВОШЋУ У СКЛАДУ СА ЧЛНОМ 49. ОВОГ ЗАКОНА;

3) НЕ УДОВОЉИ ИЛИ НЕ ОДГОВОРИ НА ПОДНЕТУ РЕКЛАМАЦИЈУ У РОКУ ОД 60 ДАНА ОД ДАНА ДОСТАВЉАЊА КОМПЛЕТНЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ (ЧЛАН 97. СТАВ 5).

ЗА ПРЕКРШАЈ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, КАЗНИЋЕ СЕ И ОДГОВОРНО ЛИЦЕ У ПРИВРЕДНОМ ДРУШТВУ НОВЧАНОМ КАЗНОМ ОД 50.000 ДО 150.000 ДИНАРА.

ЗА ПРЕКРШАЈ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА КАЗНИЋЕ СЕ И ПРЕДУЗЕТНИК НОВЧАНОМ КАЗНОМ ОД 100.000 ДО 500.000 ДИНАРА.

НОВЧАНОМ КАЗНОМ У ФИКСНОМ ИЗНОСУ ОД 300.000 ДИНАРА КАЗНИЋЕ СЕ ЗА ПРЕКРШАЈ ПРИВРЕДНО ДРУШТВО - ТЕЛО КОЈЕ УПРАВЉА АЕРОДРОМОМ АКО:

1) НЕ ОДРЕДИ ТАЧКЕ ЗА ДОЛАЗАК И ОДЛАЗАК ИЛИ ТАЧКУ КОЈА ЈЕ ПОД ЊЕГОВОМ ДИРЕКТНОМ КОНТРОЛОМ И УНУТАР ИЛИ ИЗВАН ЗГРАДА ТЕРМИНАЛА, НА КОЈИМА ЛИЦА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ ИЛИ ЛИЦА СА СМАЊЕНОМ ПОКРЕТЉИВОШЋУ МОГУ СА ЛАКОЋОМ ДА НАЈАВЕ СВОЈ ДОЛАЗАК НА АЕРОДРОМ И ЗАХТЕВАЈУ ПОМОЋ (ЧЛАН 40. СТАВ 1);

2) НЕ ОДВОЈИ ПОСЛОВНЕ РАЧУНЕ ЗА ДЕЛАТНОСТИ КОЈЕ СУ ПОВЕЗАНЕ СА ПРУЖАЊЕМ ПОМОЋИ ЛИЦИМА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ ИЛИ ЛИЦИМА СА СМАЊЕНОМ ПОКРЕТЉИВОШЋУ, ОД ПОСЛОВНИХ РАЧУНА ЗА ДРУГЕ ДЕЛАТНОСТИ, САГЛАСНО ВАЖЕЋОЈ ПОСЛОВНОЈ ПРАКСИ (ЧЛАН 43. СТАВ 6).

ЗА ПРЕКРШАЈ ИЗ СТАВА 4. ОВОГ ЧЛАНА КАЗНИЋЕ СЕ И ОДГОВОРНО ЛИЦЕ У ПРИВРЕДНОМ ДРУШТВУ НОВЧАНОМ КАЗНОМ У ФИКСНОМ ИЗНОСУ ОД 30.000 ДИНАРА.

ЗА ПРЕКРШАЈ ИЗ СТАВА 4. ОВОГ ЧЛАНА КАЗНИЋЕ СЕ И ПРЕДУЗЕТНИК НОВЧАНОМ КАЗНОМ У ФИКСНОМ ИЗНОСУ ОД 100.000 ДИНАРА.

ЗАСТАРЕВАЊЕ И ПРИМЕНА ОДРЕДАБА ЗАКОНА КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈУ ПРЕКРШАЈИ ЧЛАН 176А

ПРЕКРШАЈНИ ПОСТУПАК НЕ МОЖЕ СЕ ПОКRENУТИ НИТИ ВОДИТИ АКО ПРОТЕКНУ ТРИ ГОДИНЕ ОД ДАНА КАДА ЈЕ ПРЕКРШАЈ УЧИЊЕН.

ПОСТУПАК ЗА ИЗДАВАЊЕ ПРЕКРШАЈНОГ НАЛОГА НЕ МОЖЕ СЕ ПОКRENУТИ НИТИ ВОДИТИ АКО ПРОТЕКНУ ТРИ ГОДИНЕ ОД ДАНА КАДА ЈЕ ПРЕКРШАЈ УЧИЊЕН.

ЗАСТАРЕВАЊЕ СЕ ПРЕКИДА СВАКОМ ПРОЦЕСНОМ РАДЊОМ КОЈА СЕ ПРЕДУЗИМА РАДИ ИЗДАВАЊА ПРЕКРШАЈНОГ НАЛОГА ИЛИ ВОЂЕЊА ПРЕКРШАЈНОГ ПОСТУПКА.

ЗАСТАРЕВАЊЕ ПОЧИЊЕ ПОНОВО ДА ТЕЧЕ ПОСЛЕ СВАКОГ ПРЕКИДА,
АЛИ АПСОЛУТНА ЗАСТАРЕЛОСТ НАСТАЈЕ У СВАКОМ СЛУЧАЈУ ПО ИСТЕКУ
РОКА ОД ШЕСТ ГОДИНА ОД ДАНА КАДА ЈЕ ПРЕКРШАЈ УЧИЊЕН.

НА СВА ОСТАЛА ПИТАЊА КОЈА СЕ ТИЧУ ПРЕКРШАЈНОГ ПОСТУПКА
ПРИМЕЊУЈУ СЕ ОДРЕДБЕ ЗАКОНА КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈУ ПРЕКРШАЈИ.